

Sygn. akt V Ca 1322/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2011 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny-Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maja Smoderek
Sędziowie:	SSO Ewa Cylc (spr.) SSR del. Anna Strączyńska
Protokolant:	Protokolant sądowy-stażysta Grażyna Dwórznik

po rozpoznaniu w dniu 6 lipca 2011 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko Ministrowi Zdrowia

o udostępnienie informacji publicznej

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla (...) w W.

z dnia 23 marca 2011 r., sygn. akt VI C 1362/10

1. oddala apelację;
2. zasądza od (...) Sp. z o.o. w W. na rzecz Ministra Zdrowia kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 1322/11

UZASADNIENIE

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wystąpiła przeciwko Ministrowi Zdrowia z siedzibą w W. z pozwem o wydanie powodowi przez pozwanego dokumentu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w K. złożonego do konkursu ofert na wybór w 2010 roku realizatora zadania „Koordynacja programu” stanowiącego element Narodowego Programu (...) na lata 2010 - 2014 (...).

Minister Zdrowia w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Wyrokiem z dnia 23 marca 2011 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie oddalił powództwo oraz orzekł o kosztach postępowania.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

W dniu 27 sierpnia 2010 roku Minister Zdrowia z siedzibą w W. wydał decyzję, na mocy której na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego oraz art. 16 ust 1 w zw. z art. 5 ust 2 ustawy z dnia 06 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej, odmówił Niepublicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej (...) w W. udostępnienia dokumentacji dotyczącej konkursu ofert na wybór realizatora zadania „Koordynacja programu” stanowiącego element Narodowego Programu (...) na lata 2010 - 2014 (...). Odmowa udostępnienia danych dotyczyła dokumentacji przedłożonej przez drugiego z oferentów, tj. Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w K., obejmującej: ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej, ofertę realizacji zadania z wykazem i zakresem planowanych działań w ramach koordynacji programu, certyfikat jakości ISO - system zarządzania jakością w zakresie pobierania, testowania, produkcji i dystrybucji krwi i jej składników oraz allogenicznych, biostatycznych przeszczepów tkankowych, umowy na realizację Narodowego Programu (...) na lata 2006-2009 (...), informację o przychodach z innych źródeł lub ich braku na realizację zadań tego rodzaju, plan rzeczowo - finansowy oraz informację o prowadzonej działalności, a w szczególności wielkość i struktura zasobów zapewniających wykonanie zadań będących przedmiotem programu. W uzasadnieniu powyższej decyzji pozwany wskazał, iż Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w K. posiada status przedsiębiorcy, albowiem statut jednostki pozwala jej na prowadzenie działalności gospodarczej, a ponadto dokumentacja konkursowa wskazuje na posiadanie przez Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w K. numeru w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON) i nadanego Numeru Identyfikacji Podatkowej (NIP), zatem przysługuje mu z tym związana ochrona prawna. Nadto wskazał również, iż zarówno Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (...) w W. jak i Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w K. realizują zadania z dziedziny medycyny transplantacyjnej związane w szczególności z pobieraniem, przechowywaniem i testowanie komórek oraz tkanek. Tym samym z tego też powodu, podobnie jak dotychczas również i w przyszłości, wielokrotnie może się zdarzyć sytuacja, iż obie jednostki będą występowały o przyznanie środków na realizację zadań jako konkurujące podmioty. Wobec czego posiadanie przez jednego z oferentów informacji o drugim ofercie, które są objęte tajemnicą przedsiębiorcy mogłoby zaburzać równowagę podmiotów ubiegających się o środki z tego samego źródła i stwarzałoby okazję do wykorzystywania posiadanych informacji w celu zapewnienia lepszej pozycji wśród konkurujących między sobą podmiotów. Podniósł, iż prawnie chroniona tajemnica przedsiębiorcy jest gwarantem zachowania interesów przedsiębiorcy uczestniczącego w obrocie gospodarczym.

Pismem z dnia 01 września 2010 roku powód zakwestionował odmowę dostępu do dokumentacji określonej w decyzji Ministra Zdrowia z dnia 27 sierpnia 2008 roku, wskazując jednocześnie, iż udostępnienie żądanej dokumentacji nie naruszy tajemnicy handlowej. Następnie pismem z dnia 24 września 2010 roku wskazał, iż odwołanie dotyczy odmowy odtajnienia następujących dokumentów Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w K.: ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, oferty realizacji zadania z wykazem i zakresem planowanych działań w ramach koordynacji programu, certyfikatu jakości ISO - system zarządzania jakością w zakresie pobierania, testowania, produkcji i dystrybucji krwi i jej składników oraz allogenicznych, biostatycznych przeszczepów tkankowych, a także informacji o prowadzonej działalności, a w szczególności wielkości i strukturze zasobów zapewniających wykonanie zadań będących przedmiotem programu. Nadto powód wówczas wskazał ponownie, iż ujawnienie powyższych dokumentów nie zagraża naruszeniu tajemnicy handlowej, gdyż żadne z nich nie ma z nią związku oraz nie posiada wartości gospodarczej. Po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego Minister Zdrowia decyzją z dnia 26 października 2010 roku znak (...) uchylił decyzję Ministra Zdrowia z dnia 27 sierpnia 2010 roku znak (...) w części dotyczącej odmowy udostępnienia Niepublicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej (...) w W. oferty realizacji zadania złożonej przez Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w K. z wykazem i zakresem planowanych działań w ramach koordynacji programu z wyjątkiem szczegółowej kalkulacji cenowej zadania, certyfikatu jakości ISO -- system zarządzania jakością w zakresie pobierania, testowania, produkcji i dystrybucji krwi i jej składników oraz allogenicznych, biostatycznych przeszczepów tkankowych, a także informacji o prowadzonej

przez Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w K. działalności gospodarczej, a w szczególności wielkość i struktura zasobów zapewniająca wykonanie zadań będących przedmiotem programu. W punkcie 2 w/w decyzji utrzymał w mocy decyzję Ministra Zdrowia z dnia 27 sierpnia 2010 roku w części dotyczącej odmowy udostępnienia Niepublicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej (...) w W. ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w K.. Minister Zdrowia swoją decyzję w tym zakresie uzasadnił tym, iż dokument ten zawiera informację dotyczące sumy gwarancyjnej ubezpieczenia i składki, która przedkłada się na wysokość tejże sumy gwarancyjnej. Nadto wskazał, że suma ta jest zależna od kilku czynników, a w szczególności rodzaju i wielkości prowadzonej działalności i związanej z nią ryzykiem ubezpieczeniowym, zaś w przypadku Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w K. są to dane drażliwe, gdyż wszystkie te podmioty wykonują zadania obronne państwa, w tym wynikające ze zobowiązań sojusznicych. Tym samym podniósł również, iż wgląd do danych określających sumę gwarancyjną ubezpieczenia może stanowić podstawę do określenia wielkości prowadzonej działalności związanej z udzieleniem świadczeń opieki zdrowotnej, w tym również świadczeń wykonywanych przez Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w K. w związku z pełnieniem szczególnej roli dla systemu obronnego państwa.

Sąd Rejonowy zważył, że powództwo podlega oddaleniu.

Sąd Rejonowy podniósł, że kwestią sporną, kluczową dla rozstrzygnięcia sprawy było ustalenie czy pozwany zasadnie odmówił powodowi udostępnienia dokumentu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w K. złożonego do konkursu ofert na wybór w 2010 roku realizatora zadania „Koordynacja programu” stanowiącego element Narodowego Programu (...) na lata 2010-2014 (...).

Sąd I instancji wskazał, że ustawa o dostępie do informacji publicznej odnosi się jedynie do udzielania informacji publicznej w rozumieniu tej ustawy. Informacją publiczną jest każda informacja o sprawach publicznych (art. 1 ust. 1 ustawy). Adresatem żądania udostępnienia informacji publicznej na zasadach tej ustawy zgodnie z art. 4 ust. 1 są władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadania publiczne. W myśl art. 3 ust. 1 cytowanej ustawy prawo do informacji publicznej obejmuje uprawnienia do: uzyskania informacji publicznej, w tym uzyskania informacji przetworzonej w takim zakresie, w jakim jest to szczególnie istotne dla interesu publicznego, wglądu do dokumentów urzędowych i dostępu do posiedzeń kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów.

Zakwalifikowanie informacji jako mającej charakter informacji publicznej, nie przesądza jednakże o pełnej swobodzie dostępu do tejże informacji. Zgodnie bowiem z art. 5 ust. 1 powołanej ustawy prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych oraz o ochronie innych tajemnic ustawowo chronionych. Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 2 powołanej ustawy prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy. Ograniczenie to nie dotyczy informacji o osobach pełniących funkcje publiczne, mających związek z pełnieniem tych funkcji, w tym o warunkach powierzenia i wykonywania funkcji, oraz przypadku, gdy osoba fizyczna lub przedsiębiorca rezygnują z przysługującego im prawa. Treść wskazanego przepisu, a konkretnie przesłanka tajemnicy przedsiębiorcy stanowiły podstawę odmowy przez Ministra Zdrowia udostępnienie przedmiotowej informacji publicznej.

Sąd Rejonowy uznał za bezzasadny zarzut powoda, iż Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w K. nie jest przedsiębiorcą i nie prowadzi działalności gospodarczej. Jak wynika ze statutu Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w K., nadanego zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 marca 2003 roku, jest on samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej, utworzonym na podstawie zarządzenia Wojewody (...) z dnia 21 grudnia 1998 r. w sprawie przekształcenia Wojewódzkiej (...) w K. w samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej (§1 statutu). Ponadto w § 6 ust 1 w/w statutu podano, iż (...) może prowadzić działalność gospodarczą.

Sąd Rejonowy podniósł, że rozstrzygnięcia wymaga kwestia, czy treść polisy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej stanowi tajemnicę przedsiębiorcy, a zatem czy zasadnie Minister Zdrowia odmówił w tym zakresie dostępu do informacji publicznej. Dla zdefiniowania pojęcia „tajemnicy przedsiębiorcy” posłużyć się należy wskazaną definicją tajemnicy przedsiębiorstwa w treści art. 11 ust 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej

konkurencji (Dz. U. 2003, nr 153, póź. 1503 tekst jednolity z późniejszymi zmianami). Zgodnie z tym przepisem przez tajemnicę przedsiębiorstwa rozumie się nieujawnione do wiadomości publicznej informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne przedsiębiorstwa lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. W świetle natomiast art. 11 w/w ustawy przedsiębiorcami uprawnionymi do tajemnicy przedsiębiorstwa będą: osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, spółki prawa handlowego, w tym spółki kapitałowe w organizacji, spółdzielnie, przedsiębiorstwa państwowe, jednostki samorządu terytorialnego prowadzące działalność gospodarczą, partie polityczne, fundacje, stowarzyszenia, szkoły wyższe, jeżeli chociaż ubocznie prowadzą działalność gospodarczą, jednostki badawczo-rozwojowe, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, oddziały i przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych oraz osoby wykonujące wolny zawód.

Sąd Rejonowy podniósł, że pismem z dnia 03 sierpnia 2010 roku skierowanym do Ministra Zdrowia, Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w K. zwróciło się z prośbą o nieprzekazywanie dokumentacji konkursowej do wiadomości publicznej w związku z wykonywaniem zadań obronnych Państwa, w tym również wynikających ze zobowiązań sojusznicznych. Tym samym na uwagę zasługuje fakt, iż z przesłanki poufności wynikają obowiązki dla przedsiębiorcy jako podmiotu uprawnionego do ustanowienia tajemnicy przedsiębiorstwa dotyczące przedmiotu tajemnicy oraz podjęcia działań zabezpieczających poufność informacji. W niniejszej sprawie taki obowiązek dla Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w K. został określony w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 maja 2004 roku w sprawie warunków i sposobu przygotowywania oraz wykorzystywania publicznej i niepublicznej służby zdrowia na potrzeby obronne państwa oraz właściwości organów w tych sprawach.

Zasadnie strona pozwana podnosiła również, iż o kwalifikacji przedmiotowego dokumentu jako tajemnicy przedsiębiorcy, przesądza okoliczność zawartych w nim informacji dotyczących sumy gwarancyjnej ubezpieczenia i składki, która przedkłada się na wysokość tejże sumy, a która ponadto zależna jest od rodzaju i wielkości prowadzonej działalności gospodarczej i związanej z nią ryzykiem ubezpieczeniowym. Informację tę niewątpliwie mają wartość gospodarczą.

Reasumując zatem powyższe rozważania stwierdzić należało, iż treść dokumentu polisy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w K. nie powinna zostać ujawniona powodowi nie tylko ze względu na instytucję ochrony tajemnicy przedsiębiorcy. Zasadnie zatem Minister Zdrowia odmówił w tym zakresie dostępu do informacji publicznej, co skutkowało oddaleniem powództwa.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona powodowa zaskarżając go w całości, zarzucając mu: nierozpoznanie sprawy przez Sąd co do istoty; błąd w ustaleniach faktycznych poprzez uznanie, że w sprawie zachodzą przesłanki ograniczające dostępność do informacji, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej; naruszenie przepisów prawa materialnego: - art. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej w zw. z art. 61 ust. 1 Konstytucji RP poprzez odmowę udostępnienia powodowi informacji publicznej, - art. 11 ust. 4 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji poprzez uznanie, że treść polisy ubezpieczenia stanowi tajemnicę przedsiębiorstwa.

W związku z powyższym apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez zasądzenie zgodnie z żądaniem powództwa, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozbawiona jest uzasadnionych podstaw prawnych.

Wbrew wywodom skarżącej poczynione ustalenia faktyczne jak i przeprowadzone rozważania prawne zawarte w uzasadnieniu kwestionowanego wyroku zasługują na pełną akceptację i mogą być przyjęte za własne przez Sąd

odwoławczy. Powielanie ich więc w pełnym zakresie na obecnym etapie postępowania nie jest celowe, szczególnie wobec powyższego obszernego przytoczenia treści rozważań.

De facto przedmiotową apelację należy ocenić jako polemikę z niewadliwymi ustaleniami Sądu I instancji. Jest to ponowna prezentacja punktu widzenia strony powodowej faktografii i interpretacji przywołanych w zarzutach przepisów prawa.

Przede wszystkim bezzasadny jest zarzut nierozpoznania przez Sąd Rejonowy istoty sporu. Z treści pozwu wynika bowiem jasno, że powód na podstawie art. 22 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej wniósł o udostępnienie (wydanie) powodowi przez pozwanego dokumentu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w K. (...) i tylko w tym zakresie Sąd Rejonowy władny był postępowanie prowadzić. Sąd nie miał natomiast obowiązku prowadzić postępowania celem ustalenia, czy (...) w K. jest objęty umową ubezpieczenia.

Chybiony jest też zarzut błędnego ustalenia przez Sąd Rejonowy stanu faktycznego sprawy oraz naruszenia przepisów prawa materialnego. Sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału zachodzi wówczas, gdy powstaje dysharmonia pomiędzy dowodami zgromadzonymi w sprawie a konkluzją, do jakiej doszedł sąd na podstawie materiału dowodowego i obejmuje także wszystkie wypadki wadliwości wynikające z naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., a więc także błędy popełnione przy ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego. Skarżący nie wykazał, aby Sąd Rejonowy ustalił stan faktyczny sprawy sprzeczny z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Sąd I instancji przeprowadził postępowanie dowodowe w zakresie wnioskowanym przez strony, zgromadzone w toku postępowania dowody poddał wszechstronnej, wnikliwej ocenie ustalając stan faktyczny sprawy stanowiący podstawę do rozważań nad stosowaniem przepisów prawa materialnego. Prawidłowo zatem Sąd Rejonowy stwierdził, że treść dokumentu polisy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (...) w K. nie powinna zostać ujawniona powodowi ze względu na instytucję ochrony tajemnicy przedsiębiorcy. Taki obowiązek dla powoda wynikał z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie warunków i sposobu przygotowywania oraz wykorzystywania publicznej i niepublicznej służby zdrowia na potrzeby obronne państwa oraz właściwości organów w tych sprawach. Ponadto – jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, a co należy podkreślić – o kwalifikacji przedmiotowego dokumentu jako tajemnicy przedsiębiorstwa przesądza okoliczność zawartych w nim informacji dotyczących sumy gwarancyjnej ubezpieczenia i składki, która przedkłada się na wysokość tej sumy, a która ponadto zależna jest od rodzaju i wielkości prowadzonej działalności gospodarczej i związanej z nią ryzykiem ubezpieczenia.

Sąd Okręgowy podziela też – przytoczony przez Sąd Rejonowy - pogląd Sądu Najwyższego zawarty w wyroku z dnia 5 września 2001 r., I CKN 1159/00, zgodnie z którym kluczową przesłanką, która przesądza o powstaniu tajemnicy przedsiębiorstwa jest poufność chronionej informacji i którą jest spełniona wtedy, gdy przedsiębiorca wykazuje wólg zachowania określonej informacji w tajemnicy (element subiektywny) i jednocześnie informacja, którą przedsiębiorca chroni, nie jest powszechnie znana i dostępna (element obiektywny).

Fakt, że pogląd Sądu nie pokrywa się z poglądem jednej ze stron procesu nie świadczy sam przez się (a taki przede wszystkim wydzźwięk ma treść apelacji), że orzeczenie będące wyrazem stanowiska Sądu jest błędne i stanowi o naruszeniu przepisów prawa wymienionych w zarzutach apelacji.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c.